

สรุปบทเรียนจากโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
หลักสูตร “การพัฒนาภาคีเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้งานวันดินโลก ประจำปี ๒๕๖๖”
ระหว่างวันที่ ๓-๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

.....

- ผู้เข้าอบรม : นายศักรินทร์ จันทรัตน์ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
- หลักสูตร : การพัฒนาภาคีเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้งานวันดินโลก
- หน่วยงานจัดอบรม : กองการเจ้าหน้าที่ กรมพัฒนาที่ดิน
- วิทยากร : อ.จุลชัย จุลเจือ
- ระยะเวลา : ระหว่างวันที่ ๓-๔ ธันวาคม ๒๕๖๖
- สถานที่ : ณ โรงแรมธาราวดี รีสอร์ท จ.ปราจีนบุรี

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเขียนแผนงาน เขียน Scrip การนำเสนอ และสร้างเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อเตรียมความพร้อมการเป็นภาคีโดยการฝึกปฏิบัติในพื้นที่จัดงานวันดินโลกปี ๒๕๖๖
๓. เพื่อสร้างทีมภาคีของกรมพัฒนาที่ดินที่มีประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานการเป็นภาคีจากรุ่นสู่รุ่น

ถอดบทเรียน

กองการเจ้าหน้าที่ ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรด้านการเป็นภาคี และเพื่อสนับสนุนให้การปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุผลสำเร็จตามภารกิจของกรมพัฒนาที่ดิน จึงได้จัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตร “การพัฒนาภาคีเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้งานวันดินโลก ประจำปี ๒๕๖๖” ให้แก่ข้าราชการและพนักงานราชการที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานเป็นภาคี และสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้จากการปฏิบัติจริงในครั้งนี้ไปใช้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อองค์กรต่อไป

บุคลิกและทักษะที่สำคัญของการเป็นวิทยากรและภาคี วิทยากรและภาคี ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ควรระวังในเรื่องสุขภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ต้องเริ่มต้นที่สุขภาพดี ถ้าบุคคลมีสุขภาพดี หน้าตาก็ยิ้มแย้มแจ่มใส ทำให้คนอื่นอยากเข้าใกล้
๒. ควรระวังอารมณ์ไว้ให้ได้ ไม่ว่าจะเกิดอารมณ์โกรธ ควรทิ้งอารมณ์ต่าง ๆ พยายามทำอารมณ์ ให้แจ่มใสก่อนจะพูดคุยกับผู้อื่น
๓. การปรับปรุง บุคลิกภาพภายนอกให้เหมาะสม เช่น ปรับปรุงการแต่งกายให้สะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ
๔. ควรรักษาสัญญา มีความรับผิดชอบต่อคำพูด และการกระทำของตนเอง
๕. ควรรู้จักให้และรับอย่างเหมาะสม

๖. ควรมีความเกรงใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนใกล้ชิด เพราะคนเรามากจะลืมรักษาน้ำใจ คนที่ใกล้ชิดเสมอ

๕. ไม่ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเอง จนลืมนึกถึงจิตใจของผู้อื่น ซึ่งทำให้พุดจาและแสดง ท่าทีที่เห็นแก่ตัวออกมา

ข้อควรระวังในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ เนื่องจากการสร้างมนุษยสัมพันธ์ เป็นการแสดงพฤติกรรมเพื่อให้ได้รับความรักใคร่ น่าเชื่อถือไว้ใจและร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้น จึงควรระมัดระวังในการทำพฤติกรรมดังต่อไปนี้

๑. การแสดงสีหน้า กิริยาท่าทาง และบุคลิกภาพที่ไม่สุภาพในกรณีที่ไม่พอใจ

๒. การนินทาว่าร้ายผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลัง

๓. การพูดประชดประชัน และแสดงความไม่พอใจ เมื่อผู้อื่นถามคำถาม

๔. การไม่ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น คิดว่าตนเองเป็นผู้รู้แต่ฝ่ายเดียว

๕. การโต้แย้ง ถกเถียง ก่อการทะเลาะวิวาท

๖. การแสดงความอิจฉาดาร้อน และไม่มีความจริงใจต่อผู้อื่น

๗. การพูดโอ้อวด พุดแต่เรื่องของตนเอง พุดชมผู้อื่น

๘. การแสดงความอิจฉาดาร้อน และไม่มีความจริงใจต่อผู้อื่น

๙. การเลือกที่รักมักที่ชัง ลำเอียงและการตัดสินใจอย่างไม่เป็นธรรม

๑๐. การไม่รักษาคำพูด จิตใจรวนเร เชื่อถือไม่ได้

๑๑. การแสดงความโมโห ฉุนเฉียว ใจร้อน ไม่มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน

๑๒. การแสดงความจู้จี้จุกจิก เจ้าระเบียบ จนทำให้ผู้อื่นรำคาญ

๑๓. การมีอคติที่ไม่ดีต่อผู้อื่น

บุคลิกภาพดี บุคลิกภาพของวิทยากรและมัคคุเทศก์ที่ดี บุคลิกภาพทั่วไปประกอบด้วย บุคลิกภาพภายนอก และ บุคลิกภาพภายใน บุคลิกภาพภายนอก หมายถึง สิ่งที่ปรากฏให้เห็นได้ในตัวมัคคุเทศก์ ได้แก่

๑. ร่างกาย วิทยากรและมัคคุเทศก์ควรให้ความสนใจและเอาใจใส่ต่อร่างกายเป็นอันดับแรก โดย พิจารณาที่จะท าให้ผู้พบเห็นเกิดความสบายตา จมูก และอารมณ์ มีจุดสำคัญ ๆ ในร่างกายที่ต้องคำนึงถึง คือ

๑.๑ ผม ไม่ปล่อยให้ยุ่งเหยิง แต่ควรดูแลให้สะอาด และมองดูเรียบร้อย ทั้งนี้ มิได้ หมายถึง การตกแต่งที่ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

๑.๒ หน้าตา แจ่มใส ไม่อยู่ยี่ หรือวังเหงาหวานอน

๑.๓ หู จมูก ฟัน ควรดูแลทำความสะอาดให้เรียบร้อยตั้งแต่ก่อนจะออกจากบ้าน การ แคะหูจมูก ฟัน ในที่สาธารณะหรือต่อหน้าบุคคลอื่นเป็นมารยาทที่ไม่สุภาพ ไม่ควรปฏิบัติ

๒. การแต่งกาย ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ โดยคำนึงถึงความสะอาดเรียบร้อย และเหมาะสม กับสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ

๒.๑ เสื้อ กะโปรง หรือกางเกง ควรให้อยู่ในสภาพที่ควรจะเป็น ทั้งรูปร่าง ลักษณะ และสีสันทน นอกจากความสะอาดเรียบร้อยแล้ว ควรคำนึงถึงกาลเทศะในการใช้เสื้อผ้าชุดนั้นๆ ด้วย สำหรับเสื้อผ้าที่มี กระดุม

จะต้องตรวจดูให้ครบตามจำนวน ถ้าเสื้อผ้ามีสิ่งผิดปกติ เช่นมีคราบเหงื่อไคล รอยขาด รูโหว่ ซิปแตก ฯลฯ ควรปรับปรุงแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ดีก่อนที่จะนำมาใช้

๒.๒ รองเท้า ถุงเท้าต้องสะอาด ไม่ขาด หรือชำรุด และเหมาะสมกับโอกาส หรือสถานที่ ที่จะใช้ ด้วยการแต่งกายที่สะอาดเรียบร้อยและเหมาะสมกับกาลเทศะ นอกจากนี้จะช่วยสร้างบุคลิกภาพที่ดีแล้ว ยัง ช่วยให้ผู้แต่งกายนั้นมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีได้อีกด้วยตรงข้ามหากแต่งกายไม่ สะอาด เรียบร้อย และไม่เหมาะสมจะท าให้เกิดความฉุนแปรแห่งอารมณ์ทั้งแก่ผู้แต่งกายและผู้พบเห็น

๓. การพูดจา ควรระมัดระวังเกี่ยวกับค าพูด น้ำเสียง ปฏิกริยาของ

๔. กิริยามารยาท หมายถึง การแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง และความประพฤติ จะต้องอยู่ใน อาการส รารวม เช่น ไม่ล้วง แคะ แกะ เกา ควัก จิ้มร่างกายในที่ชุมชน และไม่กระทำการที่ควรกระทำในที่ลับไป กระทำในที่ แฉ้ง หากจำเป็นจริง ๆ ก็ควรกระทำให้แนบเนียน เช่น การจาม การไอ หรือเมื่อเกิดอาการคัน ก็ควรหัน ความสนใจ ของผู้ที่อยู่รอบข้างไปที่อื่นเสียก่อน แล้วจึงแอบ ๆ ทำ

คุณสมบัติของมัคคุเทศก์ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑. มีความรู้ทั่วไป และเป็นผู้ที่ชวนขวยหาความรู้สม่ำเสมอ
๒. รักงานบริการ ปรับตัวได้ และเป็นนักแก้ไขปัญหาได้ดีในทุกสถานการณ์
๓. มีความยืดหยุ่น ประณีประนอม และมีลักษณะอบอุ่นโอบอ้อมอารีเป็นที่ไว้วางใจของผู้เดินทาง ร่วมด้วย

๔. มีความเป็นผู้นำ มีความกล้า มีความรอบคอบและไม่ประมาท

๕. ทักษะคดีดี ร่าเริง มีความเสียสละซื่อสัตย์ ซื่อตรง และอดทน

๖. สุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีไหวพริบและปฏิภาณดี

๗. มีความคิดสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

๘. เป็นนักสื่อสารที่ดี รักการอธิบาย และการบรรยายความรู้ต่าง ๆ เป็นนักจัดเก็บข้อมูลที่ดี

คุณสมบัติของวิทยากร ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑. มั่นใจในตนเอง เตรียมพร้อม ซ้อมดี มีสื่อและวิธีการ ที่เหมาะสม
๒. เป็นคนช่างสังเกต คอยสังเกตพฤติกรรมทางกาย วาจา ตลอดจนกระบวนการกลุ่มของผู้เข้ารับ การอบรม

๓. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

๔. แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเก่ง

๕. มีการวางแผนที่ดี ทั้งเนื้อหาและลำดับขั้นตอนการนำเสนอรวมทั้งสื่อและเครื่องมือการสื่อสาร

๖. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและประสานงานเก่ง

๗. มีบุคลิกภาพที่ดี

๘. มีความเป็นกัลยาณมิตร ยิ้มแย้ม แจ่มใส เป็นกันเอง คอยช่วยเหลือด้วยน้ำใจ มีความเมตตา ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลและมีความเห็นใจของผู้เข้ารับการอบรม

๙. เป็นนักประชาธิปไตย มีความยืดหยุ่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่สรุปตัดบทง่าย ๆ เมื่อมีผู้เสนอความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป

๑๐. มีความจริงใจในการถ่ายทอดความรู้

๑๑. ปฏิบัติตนต่อผู้เข้ารับการอบรมอย่างเสมอภาค ทัดเทียม วางตนเหมาะสมกับทุกคน

๑๒. มีแบบฉบับลีลาที่เป็นของตนเองยอมรับจุดเด่นและจุดด้อยของตนและมีความภูมิใจและเข้าใจ

บุคลิกภาพของตนเอง และใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อ การเป็นวิทยากร

๑. ต้องเป็นคนรอบรู้ ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

๒. ต้องรู้รายละเอียดในเรื่องนั้นอย่างเพียงพอ

๓. ต้องเข้าใจเหตุผลของรายละเอียดนั้น

๔. ต้องรู้สมมติฐานหรือความเป็นมาของสิ่งนั้น

๕. ต้องสามารถประยุกต์สิ่งนั้นให้เห็นเป็นจริงได้

๖. มีเทคนิคต่าง ๆ เช่น การบรรยาย การนำเสนออภิปราย การสัมมนา กรณีศึกษา การจัดกิจกรรม ฯลฯ เพื่อทำให้เกิดความรู้ เข้าใจง่าย ได้สาระ

๗. พูดเป็น คือ พูดแล้วทำให้ผู้ฟังเข้าใจตามที่พูดได้อย่างรวดเร็ว สามารถพูดเรื่องยาก ซับซ้อนให้เข้าใจง่าย

๘. ฟังเป็น คือ ตั้งใจฟัง ฟังให้ตลอด ขณะที่ฟังต้องควบคุมอารมณ์ ขณะที่ฟังอย่าคิดคำตอบทันที และจงฟัง เอาความหมายมากกว่าถ้อยคำ

๙. นำเสนอเป็นประเด็นและสรุปประเด็นให้ชัดเจน

๑๐. มีอารมณ์ขัน สร้างบรรยากาศในการอบรมได้อย่างเหมาะสม

๑๑. มีประสิทธิภาพในการอบรม สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีเข้ากับการปฏิบัติได้ดี มองเห็นเป็นรูปธรรม

๑๒. ใช้ภาษาพูดได้ดี ใช้ภาษาง่าย ๆ รู้จักเลือกภาษาให้ตรงกับเนื้อหาและตรงกับความต้องการ และ พื้นฐานความรู้ของผู้ฟัง

วันดินโลก (World Soil Day) สำหรับมกราคม “วันดินโลก” เป็นวาระสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมการรณรงค์และเผยแพร่ความรู้ทางด้านดิน และ สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของดินทั้งในระดับประเทศและระดับโลกอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ตรงกับ วันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปี เพื่อสดุดีพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่สนพระราชหฤทัยในวิทยาศาสตร์ทางดิน และผลสำเร็จด้านการบริหารจัดการดินอย่าง ยั่งยืน และยังคงทรงเป็นนักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม พระองค์แรกของโลก

ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ในแต่ละปีองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ(FAO) จะเผยแพร่หัวข้อการจัดงานวันดินโลกเพื่อสร้างพันธกิจร่วมกัน โดยจะมีประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจแตกต่างกันไป

สำหรับวันดินโลก ๒๕๖๖ ทางกรมพัฒนาที่ดินได้จัดกิจกรรมวันดินโลก (World Soil Day) ประจำปี ๒๕๖๖ ภายใต้หัวข้อ “ดินดี น้ำสมบูรณ์ เกื้อกูลชีวิต” โดยกำหนดจัดงานระหว่างวันที่ ๕-๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบใบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายศักดิ์รินทร์ จันทร์รัตน์

ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

หลักสูตร “การพัฒนาหมักปุ๋ยเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้งานวันดินโลก
ประจำปี ๒๕๖๖”

และปฏิบัติหน้าที่เป็นหมักปุ๋ยงานวันดินโลก ประจำปี ๒๕๖๖

ระหว่างวันที่ ๓ - ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๖

ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ฉะเชิงเทรา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๖

(นายปราโมทย์ ยาใจ)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน